

חוויה כזאת לא זכורה בפסטיבל
 עכו: ההצגה המרגשת "ארבייט
 מאכט פריי מטויטלנד אירופה"
 (העבודה משחררת מארץ
 המוות אירופה), היא
 המועמדת היחידה לזכייה בפרס
 הראשון. אבל דווקא מסיבה
 זאת, נשמעת ביקורת על
 הכללתה בתחרות • ההצגה
 הוזמנה גם לפסטיבל ברלין •
 כ־100 אלף איש ביקרו
 בפסטיבל, שיסתיים היום

ההצגה שמשגעת את הפסטיבל

הגיגה גדולה של אירועי חוצות בפסטיבל. רוב ההצגות לא מעוררות עניין מיוחד ואין כמעט שום דבר חדש. צילומים: עמיקם חורש

מאת עמוס אורן

אחרי שבוע ויותר של שטיפת מוח אינטנסיבית, בתקשורת ומפה לאוזן, שהכינה את חובכי התיאטרון ואת העוסקים בהצגות פסטיבל עכו לקראת זכייה ודאית של "ארבייט מאכט פריי מטויטלנד אירופה" (העבודה משחררת מארץ המוות אירופה) בפרס הראשון בפסטיבל, מסתמנת עכשיו אפשרות אחרת. אין ספק, שום הצגה אינה מסוגלת להאפיל על ההפקה של המרכז לתיאטרון עכו או להגיע להתמודדות איתה. החוויה הרגשית והשכלתנית הטוטאלית והמהממת, שארבייט מאכט פריי מספקת, אינה זכורה זה שנים, לא בפסטיבל עכו ולא בתיאטרון הישראלי כולו. אין חולק על עליונותה ביחס לכל ההצגות האחרות, אך דווקא משום כך, נשמעים ביממה האחרונה היהודים והיטסים לגבי זכייתה.

הטענה העיקרית היא עצם הכללתה בתחרות.

אבל כאן מגיע סיפור הכללת "ארבייט" בתחרות. הבמאי רודי מעיין, מנהל הקבוצה. בכלל לא רצינו להשתתף בתחרות. אני נגד תחרותיות. זה היה טוב לפסטיבל הראשון או השני, כדי ליצור עניין, להעלות את הפסטיבל על המפה. אין מקום לתחרות באמנות. והקול צריך לשפוט."

אבל לשמואל הספרי, המנהל האמנותי של הפסטיבל, היה חשוב לשכך הפקה מעולה ומורכבת בתחרות וגם לסייע לקבוצה לעמוד על רגליה. מעיין: "אילמלא הסכמנו להשתתף בתחרות, לא היה לנו סיכוי לתפעל את ההצגה. רק הצגות התחרות קיבלו נתח תקציבי ראוי". במלים אחרות: היתה כאן "קנוניה" מחושבת, שתכליתה להורים כסף לקופה היבשה של המרכז העובאי. הערייה, אמרים, חיבת למרכז 150 שקל. הפסטיבל, שסייפה את "ארבייט" לתחרות, איפשר לפלא ולנס להתרחש. כל הצגה בתחרות קיבלה 20 אלף שקל. "ארבייט" קיבלה 40 אלף שקל.

זכיה שניה של המרכז לתיאטרון עכו (אחרי "כרונוט דור שני בחוק העיר העתיקה", 88) עלולה להתחיל מכה קשה על הפסטיבל. הפרס, עלול לרפות את ידי האחרים. מצדי הם יכולים לזכות. זה לא מפריע לי, אומר ללא טרזניה, אססן גוטפריד, המחאיבמאי של "ציונה לא תשאלני", אחת ההצגות המצליחות יותר בפסטיבל. אבל בתנאים האלה לא יכולה להיות תחרות הוגנת. שעות ספורות לפני הכרזת הנוכה, מתגבשת כאן הרעה, שיש להוציא את "ארבייט מאכט פריי" מתחרות. להגביה אותה בדרגה, להעניק לה צל"ש, את כבוד, אולי גם להפעיל לחץ תקשורתי על גורמים מימסרים שיתקצבו בנדיבות את פעילותה של הקבוצה המיוחסת הזאת. ואילו את הפרס לתת להפקה אחרת, שעשויה "להרוויח" ממנו.

בינתיים קיבלה ההצגה הזמנה להופיע על אדמת גרמניה, בפסטיבל ברלין היוקרתי. אם הדבר ייצא אל הפועל, ההצגה תועלה באפריל '92. וברגע האחרון: ציגא אמריקני מפסטיבל פילדלפיה, שצפה ב-"ארבייט" שלושם, מגשש בעניין הזמנת ההצגה לפילדלפיה.

בניסיון ראשון לסכם את הפסטיבל לתיאטרון אחר ה-12, אפשרי לאפיון ולומר - תחרותי של רזה זו. ואינו כבר הכל, ושום דבר, מלבד "ארבייט מאכט פריי", לא מרגש. במיוחד לא הצגות התחרות. רובן הגדול פחות מרתקות ומרגשות מבעבר. אם כבר עניין, עשיות אותו הצגות ההממה.

המבוקשות ביותר בתחרות, הן "ציונה לא תשאלני", הקומדיה הפוסט-אפוקליפטית של אססן גוטפריד ו"הערב רוקים", תיאטרון ריקוד, שמגולל סיפור בית קפה יפואי כ־70 השנה האחרונות ויגאל עורתי, סיני פתר, גבי אלדרו.

לחץ וביקוש היו מנת חלקן של הצגות ההממה, כשהחביתה נוגעת בסל"ט, "השר האחרון" ובאין מלחמה, שגם זכו בשבחים. קהל רב פקד גם את "צלקת" ו"משחק המסקות האחרון", במסגרת "במיוחד לפסטיבל".

מהיעדר ביקוש סבלו הפקות "תיאטרון גשר", של עולים חדשים מברית המועצות, שאפשר לראות אותן, בתנאים נוחים יותר, גם בתל אביב. ככלל, עושה רושם, שהפסטיבל הנוכחי, המסתיים היום, היה רליזש. ההצגות האופטימיות כבר 300 אלף מבקרים, הופרכו. באומרו נוכח, יגיעו לאירועי הפסטיבל, במיקרה הטוב, כ־100 אלף איש. מרביתם יצפו באירועי החוצות. רק 20 אלף יחוו בהצגות בתשלום.

רודי מעיין, יוצר "ארבייט מאכט פריי". בכלל לא רצינו להשתתף בתחרות, אבל לא היתה לנו ברירה"

★ ★ ★ ★
לאן קלאסן (במה)
 נותרו מסי מקומות בני התאריכים 27-30/ 9/91
חודמי מכות - שמחת תורה
 ★ סוכה מפוארת
 ★ בריכה מחוממת וגיקווי
 ★ מיני קלאב - לילדים
 ★ נופש פעיל- התעמלות אירובית, טניס ופעילויות בידור
 ★ מועדון לילה חדש מפואר
 ★ חדרים מפוארים- מצוידים בטלוויזיה ווידאו
 לפרטים והזמנות: **קרלטון נהריה 04-922211**
 רחל/אוסנת או סוכן הנסיעות שלך